

бээрн ажыктыг. Ол үедө бир
кошкарнын чөмнүн хоолулуу
20-25 килограмм чөмгөрилгө
единицасындан 8833 жевес

Тарып бооздылыгыга 290 мүн баш хүй кирер. Тарып боозадылга чамдык ажил-ажыгларды эгелей берген. Чижээлээргэ «Сааи» совхозтуу Устүу болгаш Аддым-Баян-Колларды. Дөгүндө пунктуларында тараан хойлун саны ний мүн эгелей берген. «Кызыл тараачык» совхозтуу Сайыр, Кара-Сут пунктуларында база ажил түлүк.

Тарып боозадылга ажылы хүт келген түдүм-н улаз калбарып, тараан хойлар көүдүп турар. Бо үелө хойну кижи бүрүз хүй тарымырын эчелчир шыгыны сыйкып терек. Бо чүтүлэ болгаш хызыскалгалы каманыны огыныска

Эрттиргенивистен мала багчыны өзүздөлдү болуру, панынчын оопаадааларынч болгаш социалистичн хүлээгелеринч күүстөткөөнү улуз хамарылагалыг. Ынчангаш бүгү күткөөсн, арга-дуржулгаанары тарыл боозадылганы чоумчалыг эрттиреричнөө мөөнөөн, эөгөм хойжулар!

Ч. ХЕРТЕК,

Көдээ ажил-агыч министр-
ствозуун хой ажилынч

ОУРЖУЛАЗЫ

акша-хөргөнгин базз киришти-
тир турар. Көүдүз турар.
Асыкага кирбес болган эн-
гү. Төттөштөн түтүлдү чыгы-
тадалары аззектестин дүзш
шынгал, натура шынгал, аз
шынгал «Мад ажылмнын мас-
тер» деп ат дүзш болган
ажыл-агыга үр ажылдалары
дүзш немелес төдөлүрдөр.

Ажал-агынын семсиргалте
шаладырга ажалдал турар
хөйжү брыгадаларын болгалш
мехикээстаттыгнын зенелалар-
нын брыгада керээзи-биле
ажылдал турар колективтер-
терин дүржүзүлгү, анал бры-
тадаларга дейнээрге, оларнын
ажылмнын түнпелдери бедик
дүзштин көрүзүзү турар.

(«Оүсөөсүзсөө» журналы).

Айранны Ставрополь край-
ның Карачаевскиде үс-быштак
кылыр завод хөйү-биле буду-
рун тудар.

ДАГЕСТАН БЫШТАК

Хойун судун кадамчы кирер.
Хой судалзын хунде чыгыс
катан, хун азгарын эки чылы-
чаргерде, 10-11 шакта чо-
роо-Солдара. Солдара калыр
жымжыл мынчар
алла эки. Коди хураганнары
хун хойжу каракат турда,
жескен саап эзелэр. Мынчал
эзэрге, хой саарыга дөрт-беш
ижи кирир. 2-3 аз тирсе
хой бажы түдүп бээр кижи
иригада бажылазар, а кез-
зелгендей ол кижи быштаткы
скалда чедирип бээр.

Хойун судун демир-хуун-
дуга ийикке өшкү кежинде
дыган, көгөржентирге саар.
Көгөржентирге саган сун ды-
ка арыг болур. Чүтэ дэрге,

Чалла-дэ көгээр-киттин халаларыг чыппынган хэргэ-
кы үргүлч аштап турар болза,
ну болдурбайн бары болур.
Бышакты белегтээрини
этнологиязы мындаг. Көгээр-
китте куткан сүтүү үлүг быш
оскоарже кудар. Даглыг се-
нини черлерге сээлдэ чорун
урда, сүт дүргөн соой хона
ээр. Бычганга бышакты бе-

ДАГЖЫЛАРНЫҢ ШАЛЫПЧЫ ЭКИПАЖТАРЫ

Тыяга хөмүр-даш үлөтүрүп жогжудуу дөртөн чылдар эгизинде эгелээ. Баштай ош Казымдаж коок-камызын дая кызы ап, колдуула-ла оттулар чүл кылдыр аягылап турган. Ол үлөрдө ош тыя-жын хол-биле кылып, харында биче механизацияны бези шахта иштин аягындагы аягылап жөргөн. Соштур-дир Казым-Хазым шахта-жыттынган соода аяга ба-тайгы техника, дерт-хөксө-лөр, механизатор көстүп кел-ген. Штольня иштинде ош дашкаар унаары алырты-кыж жүжү хөтү-биле негетти-нип турган. Ол шахтанын бир чыл дургузунда хөмүр-даш бүдүрүлгөсүн бо хунерде «Каз-Хем» хөмүр-даш раз-ре-инин бүдүрүп турары му-нуң тонна продукция-биле дептер арка чок. Ам ында хөмүр-даш бүдүрүлгөсүн дү-е, хүндү-даа соккаш дивес.

«Казым хоорайны үстүү талазында, чагалыг орук-би-ле чоруп орага, уткушур келген күчүлүг «КамАЗ-тар», «Уралдар», «БелАЗ-тар», «К-700» маркалыг тракторлар хөмүр-даш чүдүрүп алган каржыл эртер. Оларынч диги агым чыгыс минута-даа үзүбөсүн магадан көрүп, амгы шагда машина-техниканы хый апарган—улаас 40 хар-лаар Совет Тыяныц шапкын жогжудуунун бир чыжээ ол-дур кылдыр болуп, аяга чор-гоорланып чорум. Анык рес-публикастын сайыралдыг баямнарнынч чарытталарын «Каз-Хем» хөмүр-даш раз-ре-инге барган киж дораз-скерер. Хөмүр-даш тыякыч-ларынч эргезинге күчүлүг машина-техниканы, дерт-хө-лөри бүрүн-биле хуээткен. Олар бекк бүдүрүкчүлүг, ту-рушкун чок аягылап турар. Шахтарлар байырлалынч бүдүрүлдө аяга болук жур-налистер чед берген бис. Бис-

ти ол бүдүрүлгөсү партия ор-ганизациянын секретары Ф. Д. Галин хүлээп алгаш, коллектив кезигинеринч бо хунерде аягылап турарын соштуратты. Совет Тыяныц 40 чылынга уткушур бекк бүдүрүкчүлүг аягылап турар чарыш тылекчелери экипаж-тар, түс-түс кижилер хый дээр-ин Фелор Даниловичинч чу-газымдан билин алдымыс.

Разре-тин, коллектив ты-ла 960 муң тонна хөмүр-даш бүдүрер планын. Амгы хү-нере үк бүдүрүлгөсү эр-кей чылымы ол-ла үзүл-дө турганын эскер, 107,2 хүч болган. Июль айла 27631 то-на хөмүр-даш бүдүрер пла-нында 1891 тонынны ажы-рылган.

Совет Тыяныц 40 чылы-н төлөтүп күш-ажыл-биле ү-куур дугайында «БелАЗ» чо-лаачы турган хоочун аягы-чын коммунист Яким Егорович Чебодаевтин эгелекчи са-ялы өскө экипажтар бүрүн-биле деткял, чүлүтүлгөсүнө. Күш-ажылы экипаж бүртүзү «Совет Тыяныц 40 чылынга—шалапчы 40 неделя» деп эге-лешкинге адепкейлиг кижип турган. Разре-тин дирекция-да партия, профивеле ко-митеттери бо чарышты недела санында түнөшү, муңакы экипажтарын илестип, олар-ын шапкын, мажарын саа-лаадып көрбөз. Олар чарышты ортаанча чогууларын хол-го ап, дөштүг болгон аягы-лап болдура берген—ажыл-чын бүртүзүн аяга солү-түр-галды болуруа улагыттыган.

Разре-те бо хүнере шал-ыпчы бую-биле аягылап, аягылы бекк бүдүрүкчүлүг болуру халдырып турар кол-лективтер хый. Оларынч чам-дыктарын аягы-хөт-биле та-ныжар арталыг болдувус. Улук карьеринч бир ужу-нга доктаай берген машина иштин-

ден көрүп орага, күчүлүг «БелАЗ»-тар оон-моон көстүп келтирээ, аягы-дедир каржыл-солчуп-ла турар. Аягылы далаш, бачымы-ла кончуг. Разре-те күш-ажылдын хоо-чуну «Шахтержы алдар» дем-лектин үшкү черезинин эде-лекчиз, улук машинист В. М. Гончаровтин экскаваторуну чыныга 40 тонна чүкк сөө-түр кызыл хөтөктиг «БелАЗ» доктаай берди. Ол бир мин-та хире турду. Ол чоруптары бекк өскө машина улашты-кеди. Валерий Михайлович экскаваторун шалыкын бач-ымыс, чедө көрөшөн чаны-биле машина бүртүзү даг по-родазы-биле саадап чок чүдү-рүп чорудуп-ла түрдү.

— Силерде мындй «БелАЗ» тар кыжыл?— деп, бисти эде-рин алгаш, аягылынарага та-ныштырып чорган, моон му-рунда Казым-Хазым шахтазын-га даг мастери турган, ам раз-ре-те аягыла оал-ондак бол-дурбас талазы-биле инженер С. И. Чесовостан айтырдым.

— Бо карьерде 40 тонна чүкк алыр 8 «БелАЗ» бар. А 27 тонна чүккү дажылаар эрги ийн машина эрктан, Ам дуу машинанын чолаачы-биле ужуражыптаал— дээр, Сергей Иванович бисти бир «БелАЗ» чыныга эде-рин келди. Оон чолаачымы Алек-сандр Лавриненко дээр. Анык кыжы. Бо разре-те аягыла-ла ийн чыл болган. Чолаачы-сткы — 7 чыл ажа берген ол чыгаалады. Эзери үеде аягыла-ла ол дуржундаг чолаачылардан аяга чок аягылап турар. Улук чолаачы Н. И. Кузачин, Г. В. Мажы-шев, А. П. Лавриненко со-ставтыг экипаж чыл эгизинде бээр 413 муң тонна даг по-родазын сөөртүр планын 424 муң тоннага боттандырган. Устүнде адаанымыс В. М. Гончаровка удуктан «ЭКГ-4.6» марканыч экскаватор ма-

шинистер сошугу. 33-ку неде-лаа 17,5 муң кубометр даг по-родазын 22 муң кубометр кылдыр күтүстөг. Ол шыкын удуктан экипаж эрктан 7 ай-лар дургузунда 360 муң кубо-метр даг по-родазын чүдүрүп чорудар турган, ош 418 муң кубометрге күтүсүдип алганнар.

Бо хунерде улук машинист Ю. В. Прокопенко баштаа «2 СВШ-200 Н» маркалыг өтүмнээр станоктун коллекти-ви бекк бүдүрүкчүлүг аягылап турар. Юрий Влади-мирович бодуну эштери — Анатолий Чуков, Виктор По-пов, Николай Рахматуллин буглар-биле он бирги беш чылдын планын 3 чыл 6 ай иштинде күтүсүдип алгаш, ам 12-ги беш чылдын үлүндө аягылап турарлар. Бо беш чылдын эгизинде бээр олар 146 муң погон метр чөр үт-тээр планын 150 муң метр кылдыр боттандырган. Дорт киж соостыгы ол кол-лектив бо чылында эрктан 7 айларынла 18 муң погон метр чөр үттээр планын 25 муңга боттандырып алган. Күтүсө планынч күтүсүдип дээр күнжониктин аягылап түр-дөр өскө-ла аягылыч кол-лективтер разре-те бар. Олар боттарынын профессионал байырлары — Шахтер хүнүн эки көртүзүлгө, чаа чедиништер-биле уткуп ап, демдегел-ген.

ЧУРУКТАРДА: «БелАЗ» чолаачы А. П. Лавриненко; хөмүр-даш чүдүрүп турары. Экскаватор машинистери В. Л. Курин (сопагы талада) биле В. М. Гончаров олар. О. ОХЕМЧИНТИН фотолары.

АЛДАН БЕШ ЧЫЛ ДУРГУЗУНДА

Октябрь революциянын тилелгеннин соода хый на-ционалдыг совет кинемато-графия делгем сайыралдыг эгезин алган. 1919 чылыг августун 27-де Кинематогра-фия дугайында декретке В. И. Ленин ат салган. Оон бээр совет кино доктаамал сайы-рап келген.

Хый националдыг совет ки-но — чоңуну культуруг аягы-ларалыг база бир чарылбас кезээ болбустан, чоңунч непер-теней болгаш ылак уран чүдүлү болуп турар. Кинону мурунда эң чугула сорулга — совет кижилерин комму-нистиг үзөл-бодалга хевирлээ-ри болгаш партиянын идеоло-гия аягылы, оон ээлчеглиг со-рулгаларын пропагандалары болуп келген болгаш болуп турар.

Совет кинематография бо-дуну 65 чылынын иштинде оон талантыг мастери кайтамчыгы уран-чечен ханы кижизилдикти уткулг кини-фильмнерин тургускан. Деле-гейинч бүгү социалисттиг чурттарында чылда-ла 600 ки-но-чурдуктар үнүп турар бо-ла, оларынч 300-ү совет филь-мер болуп турар. Кино репер-туарларында кол черин бисти-ни чүртүп үндүргөн уран-чечен кинифильмнери ээлеп турар. Коммунист партия болгаш совет күрүче кини-уулам ийн сайыралдыгы болгаш коммунизм тургузуш-кунга оон дөштүг салды-рын улам бекитерин улу-г кичээтпей салып турар.

Бистиг республиканын ки-но аягылаачылары СЭКПТК-инч болгаш СССР-инч Мини-стерлер Чөвүлелинч бо чыл-дын апрельде хүлээп алганы «Кинифильмнерин идеяын, уран-чечен делкелен улам ийн бекитерин болгаш оон материал-техниктиг базазын быжыглар дугайында» док-таалын өөрүшкү-биле хүлээп алган. Ол доктаада чаа ки-ноистеатар турарын болгаш чоңуну кино-биле халдыры-галын экижидерия, кино аягылаачыларынч план кү-сөлдешинге көрүкчүлери ха-ра-ты болуп турар.

1944 чылда Тыяга 10 хире киноустановка турган бола, амгы үеде 176 доктаамал бо-жж көжөр кинотеатралар аягылап турар. Оларны и-штинде көжөр 50 киноустано-ва малчын турлагырга, хоу бригадаларына болгаш сү-бараан фермаларына докта-амал чоруп турар.

1984 чылды 7 айларынч тургизилде Кызыл, Мөңгү-Тайга, Барын-Хемчик болгаш Сүт-Хөл районнара киноче-килер, Кызылда «Найрал», «Пионер», «Восток» кинотеат-

ДОНЕЦ. Бирги ста-ноуларынч амгы шалы-чы бую-биле аягылап турар муңмуң коллективтерге чедир орукту Донецкийн дагыларын чаргыч чү-чыл иштинде эрктенер. Шахтер хүнүнч бүдүрү-дө олар стажов шилчеш-кинниң 50 чылынга ал-дар болдурган күш-ажыл чы ээлчегинч бирги чаа-зынч тиверчелери кыл-дыр олар санаткылар. Ал-дарынч дагынын алын аягылап шилчип чөртүр шапалды «Донецког» паттыжымшыктын кол-лективинге тивыккан.

Донбас бөссейинге күш-ажылды эд бекк бүдүрүкчүлүг чөртүр о-л каттыжымшык чедип ап, планын ажы 4,7 хуу продукцияны бүдүргөн. Муңакы дуржунда адепкейлиг шилчелди ап турар чорук аяга уду-галарын чедирген. Амгы үеде аяга аягылыг чөртүр хире бригадала аягылыч мерге-жилдин школалары бар апарган.

ЦЕСИС. (Латвия ССР). Дербен суурун чурттак-чылар чаа бажынаржа көжүп кирип турда, аяга-латын, литов, эстон чү-гааларын дыйкан болуп. Прибалтика республика-ларынч кездэ туугула-ры он хончу дургузунда ийн бир бүдүн микро-фонну түдүп доосканнар. Ону «Найрал» деп алап алгашкан. Латви, Литов, Эстон ССР-леринч бажы-нуар комбинаттарынын кө-дө суураалар таарыштыр бүдүрүп турар материал-лардан кылган чангыс аягы-телевизия чөртүр бажы-ныларын хари уга ту-дуп, аягылаа кийрген-нер. Оон ийити тууг шол-ду чогуу-ла муңакы аур-жугалтын школалы болу берген. Найралдын чаа туугуларын кожам рес-публикаларга кылырын олар шилчирдөөнөр.

МАХАЧНАЛА. Каракал-пакиянын литературынч ийн болгаш уран чүлүлүн-дүнери Дагестанга болуп эрктан. Оон кижикчилери найрал кездештеринге, кон-церттерге, документалдыг болгаш уран-чечен филь-мнеринч фестивалыга, ном армарказына болгаш чу-руу дегелгенге чо-рваннар.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЧОРУПКАН

БУХАРЕСТ. (СЭТА). Ру-мынияны фашистг дарлалдыг хостаанынч 40 чылынга ал-дар болдурган байырлаага кижип чоран СЭКПТК-инч Политбюро кезигүрү, РСФСР-инч Министрлер Чөвүлелинч Даргазы В. И. Воронников баштаан СССР-инч партия-чакк төлөөлери Төрөн чү-түкчө чыны чорупкан. Молда-виянын Компартиянын Топ Комитетинин секретары П. П. Петрик, СССР-инч Камгала-министрствозуну Коляиспек-тору армия генералы И. Г. Павловский төлөөлериң со-ставына чоран.

РКПТК-инч Политкууско-мунд кезигүрү, РСР-инч ча-заның Премьер-Министриянч бирги оралакчыы Г. Опрэ болгаш албанч өскө-даа кижилери төлөөлери аэропорт-тан үздүн.

Төлөөлериң составыга ки-ришкен СССР-инч РСР-де а-нычын СЭКПТК-инч кезигүрү Е. М. Тажельников үздүн-нериң аразына турган.

Кампучия Улус Рес-публиканың найысылалы — Пномпеньин кудум-чулары, сесердиктери болгаш шөлдери низг оранын өң-баазын чек-челери-биле каасталып шиметтинген. Чыл санын-да улам чараш шинчи кирип орап ол республи-каның найысылалынч бөгүнгү хүнүн ол чек-тер харын бадыткап ту-рар.

СЭТА-нын фотохрони-казы.

ЧУРТТАКЧЫ ЧОННУҢ САНЫ

АНТАНАРИВУ. (СЭТА). Мадагаскарнын чурттакчы-чонуну саны амгы үеде 11 миллион хире киж болуп ту-рарын чурттуг иштин херек-тер министри Аппи Портс дыйнаткан.

1975 чылда чоруткан чызе-ни буугар, Мадагаскарга 7,6 миллион киж турган. Мада-гасий эртемденнеринч санап турарын буугар алырга, чо-нун санына кижини неме-жир чорутуун амгы дөшөл-дө бо хевээр турар бола, рес-публиканың чурттакчыларынч саны 26 чыл дургузунда ийн катан өсөр.

Кампучия Улус Республика

ДЕЛЕГЕЙ СОЛУННАРЫНЫҢ АРЫННАРЫ

ажылчын партиянын ам бо-лур XIII съездинде болгаш Венгрияны фашистг дарла-дан хосталганын 40 чылы-нга белек-биле холбаштыр чуртта социалистг чарыш-ты калбак неперелерин дугайын венг солуннар парлап турар.

○ Словак националз тура халыжынын 40 чылыг чехословак улустун национал-хосталдыг демиселинч доо-зулганын, Совет Армиянын Чехословакияны хосталганын 40 чылыга белекел — Чехословак Социалистг Рес-публиканың паралаганын бо хунерде кол темазы болу-богон. «Руде право» солу «Делегейин социалистг сис-тематынч төртүтүнгенинч төгүлүг чүлүлгө» деп чүл-чүл пролаза, фашизмн ашкан Тилелген соода чамык чурттарга төгүлүг тодаргай байдалдарда революстуг чаар-тылгаларын характерни бол-гаш темпелерин анализтеп көргөткөн. Чехословакияны хосталганын 40 чылы төлө-тиг уткуур деп партиянын болгаш чазактыг кийтирманы миллион-миллион аягылы чо-нарнын тодаргай аягыла-ректери-биле харылап тура-ры «Лидова демократия» со-лун бижип турар.

○ Республиканың дарын Далласка болган съездин рес-публиканың партиядан АКШ-тың президентинге кандайт кылдыр Р. Рейтаның бадыла-нынч дугайын солуннар дый-надып турар.

○ Сальвадорда католиктг хүрээ-хит удукчуларынчын бирөөзүнч меделелни барымдаа бодуругун, Лон-донун «Дейл телеграф» со-лун Сальвадорда дайыннын дөрт чылдарын дургузунда бети дээр-ле 50 муң киж өлүрткөн деп дыйнаткан.

○ Делегейинч «Найрал-84» дээр спорт маргалдаа-рын хый-хый чурттарын со-луннары калба-биле чыры-лып, ол оюннарга спортчу бек-к көртүзүлгөсүн чедип ап турарын дугайын боттары-нын номчукуларынч чуга-лап турар.

○ Француз солуннарынч чангыс эң-сеткялг бодан ту-рары-биле алырга, үш пала-тыг парламентке өңүт кеш-тиг чурттакчы чоңга органи-застан сошудалар дийр-чүтөтө Мурнуу-Африка Рес-публиканың кеш-сөөк ылга-ры шилчип таварышкан. Пар-лаага мездээ-биле көөртө, оларга сошудуларынч чүл-дө 28 хуузу киришкен. Претори-яның аштырганы бизалал дем-делешкан. «Монд» солу бадылааныга киржилгенч эң чанс денелн сошудал-ларынч боткоттарынч тала-лаачыларынч чединикинч маргыс чок бүдүрүлгөсүн дийр деп айтыкан.

(СЭТА).

ТАЙБЫНЫҢ БУГУ-ДЕЛЕГЕЙ ЧӨВУЛЕЛИНИҢ МЕДЕГЛЕЛИ

ХЕЛЬСИНКИ. (СЭТА). На-мбияга таарыштыр шилчир-лешкинч уламдыктыр тур-гизинч, бүгү харысгалы Мурнуу-Африка Республика-нын кеш-сөөк ылга-рына болгаш оларынч өмөзжикчи-леринге, хамыктын мурунда АКШ-тын административинч-га онакыр деп, август 26-да Намбиянын хүнч демел-тер Тайбынын Бугу-делегей Чөвүлелинч Хельсинкиге та-арышкан меделелдине чуга-лаа. Ак бажыныч чорудуп турары кеш-сөөк ылга-чылары-биле «боттот кады аягыла-жылганын» политиканы дийр чүе — агрессияны, милита-ризмниң америк стратегия-нын болгаш национал-хостал-галыг шимчээзинге болгаш хамаарышпас күрүлгөргө удуз хоралакчы үлгелеш-киннерин чарылбас тулуш-чүлүг-дүр.

Колониалдыг дарлалды Намбиянын чоңу чүе аягы чыл-качымдап караалап илген деп, документалдыг демел-лээп. Боттарынын кара чангыс дү-рүм буугар төлөөлөкчиз — хосталга дээр Мурнуу-Африка-нын административинч (СВАПО-нуу) улугулаа-би-ле чүе массаларынч деп-селешип күтүлешкин, наамбий улустың демисе-ли-биле делегейинч кү-сө-лө-тиштырманынч улам кал-барып орап кампанияны наам-бий айтыргынч чөптүг шил-чирлээринге таарышкан бай-далдарын тургузуп турар. Иччалаажок Намбияны де-колониастарынч дугайында айтыргынч Анголадан Куба шериглери үндүрер-биле «холбаштырар» дугайында Рейтаның административинч-инч меделелеринч база Кат-тышкан Наиялар Организа-циянынч Алыл чок чорук Чөвүлелинч номери 435 ре-волюцияның кандыг-бир «та-риштыр иштин шилчирлээ-рин-биле» солугу дээр Мур-нуу Африка Республиканын

АНГЛИЯ. Консервативтиг эрге-чагыраларынч 20 муң аягылычарын аягылап үндүр дээтинге уураанынчын хый кийи кижикчилер чыккалы «Шах-тарлар харынч планнарадан ойттарын чалаан негеп тур бис», «Дагы-лаага аягы херс» дээр солуннар-биле Лондонга болган.

ЧУРУКТА: Чыкаал кижикчилеринч колонизм.

АП—СЭТА-нын фотоз.

ТУЛА ОБЛАСТЬ. Чырымдыкынын уузу комиссары А. В. Луначарский 1928 чыда Л. Н. Толстойга Ясная Полянада школага Л. Н. Толстойга тураскаалы ажыдып турла чүе чугаалааш, мында дээр: «Ясная Полянада девясекеринге улуз чогаалчыга эл эки тураскаал оол адым элден школа болгаш эмнеге болур ужурауу».

Ясная Полянанын эмчи участогу — мынча областа баштай тургустунган участоктар-нын бирээни турган болгаш 18 суурлар-нын чурттагычтарына хаара туруп турган. 1941 чылда фашистер ол эмнеге олу-дузу-биле ууттаган. Оларын үндүр сымар-ганын соонда күрүе эмнеге катан

тургузарынга хай акша-хөргөнгин берген. Ону катан туруп тургузарынга ол черин чурттагычтары база кырышкан.

Амгы үеде ол эмнеге черинде үш саа-быр бар болгаш терини эки деритинген лабораторияларым. Ында эл болбазыра-гай диагностика аппаратуразын ажылап, нарын кезер эмнеэшкинери кылып турар-апарган. Профилактиктик ажыларын чо-рударыне улуз кичээнгин салып турар. ЧУРУКТА: Социалистик Күш-ажылдык Маадыры, РСФСР-нин алдарлыг эмчизи, медицина өргөмөринин кандидаты Игорь Петрович Сулков Ясная Полянада эмне-геин 35 чыл ууртуп турар.

Ю. НАБОТОВТУН ФОТОЗУ.

Республиканын проф-техөөредилге эргеле-нини ыры-танчы ансамбли Моол Арат Республика-же аалдап чорааш кел-ген. Он ийи хонук иш-тинде артистер-элээн каш солун ужуражылгаларын эрттиргенер. Ылангыя Сухе-Батор хоорайда электростанцияга ужура-жылга солун болган. Оон ангыда турбаазада пио-нер лагерлеринге чораа-ны оларга утундуурбас бооп артан дээрзин ан-самбляны ууртукчузу С. М. Монгуш чугаалаар.

Көрүкчүлөр «Чайла-да», «Чылгычылар» деп танчыларын күүсеткенин болгаш национал хөг-жүм херекселдеринге күүселдерини онза со-нуургааннар.

ЧУРУКТА: ансамбл-дин артистери танчылап тур; национал хөгжүм херекселдерини күүсе-дикчилери.

В. АМЫРНЫН СӨЗУ болгаш фотозу.

АКЫДУНМА ЧУРТКА ЧОРААН

бир метр хире ууун сөөскен даанын алааш алаанда ун-туп эгелеш, ону ожука то-ток кылдыр каттагылаш, дүңдөни тип, оожургап таа-кылды берген.

Хүрө-оол шылап-ла кызыл-ымнаар хүрен чинге сөөгөш арын бир холу-биле суйбап чоруй, шала дымрыл кара, та-рымк сөөл салып суйбагы-лаан, пезек боланын олур, олсунча көргөш чугаалаан:

— Балдыктар чүе алыр сен, бо Сени хемини балыны чип, хөөн кадым, сен база ан-чы кижин бистер-биле кады сыннаа эки эвес чүе бе?

— Чон, чоон, ахай. Мокей-дерини, Макадарыны, хеме четкилери кады эки — четки-лери туун, Уду-Хемге үш ки-жи балыктары дика берге бо-лурга, мени диледилер, а тур-ка, дуузан балыкын бежеи хуузуу база фронтуга бээр деп турар улус-тур. Мени минаар баарым база-ла фронт хөрө-жүм, Ону даргалар база бүрүт-көп-ле алгайлар. Ол бистин өтүлү Тимлеге хөрөжиге база үлүсүе кадып турарымыс ол-ла-дыр — деп, аас-ымыс база-ла шору апарган Комбу ала-зын оожургалып алган.

Ол ортузунда ожука беш тайма дээр паша тоон колба-галар деп кара куштар мон-гары булдурткайдыр хайын турган.

— Ынаар ам чүе-биле че-дил алыр сен? — деп айтыр-ган.

М. КОЛ.

БАЛЫКЧЫ МОКЕЙ ИРЕЙ

(Эгези № 158, 160, 161 «Шында»).

3. САЛЧЫГАШКА

Мокей Ивановичини баш-карылазы-биле дараанында келзе Маадыны Сени суурже балар салчыгажын балчык-лар кылып дооскаш, чүгүн чүдүрүккенер. Он хире кур-гар шивилерин кылган беш метр хире салчыгашка чүктү салдыларга, ол тоован — өдү-рек дег чинк өгдөсөйлөр өр-теге хөөрөп турган. Ол сал-ды Мокей биле Макал кончу-биле кылганнар. Оон согуу экинжи башкы экинжинин шала белик, узун, эмерге эл-тин, башкы экинжинин шала дүжүк, шевер чик, салдын бөжүн ол-бо таланын айл-аап каттарга, таарымчалыг.

— Ийи экинжинин салды чангыс кижин башкарага бер-ге чүе минаан мон, эр. Ын-дым-ла болза оларын шын ажылап билер херек. Улуз-Хемини Дөрөн-Ашара дээр кончу берге суг чыгай кагар ортуктарым, остарым, аай-балык билинмес черлерин, азу ол суур үстүнде Галуз да-ларын устүнде. Сибиряка-дем акшын чотугада берге черлерин боланын эртер сен. Согуу экинжи-ле эки ажы-лаар, берге чери правадан топтап шивилер, сугун ка-гар аайын бөдүк ак көүктөр- (Уланчымы).

ниң шимчээшкининден билип ап, хемини агымнын күжү-биле салды кестер эжип, ийи экинжини элчештир хап чо-рааш, берге черлерин эрте ха-лыткылап чоруй баар болгай. Сал курат эвес, оон кырында улуз өртөктүгү чүктөр бар-дыр, оларын камгалап, салдыга бү-рүн чедир болгай — суг-сур дигилеп Мокей салчыны ке-жэ дыка-ла сургап олурган.

Эртенги серини чылып эгел-еп чорда-ла, Комбу өөрү-биле байырлашкан, салчы-гажын чечип салган, ону шөйгү-биле сугун теренинге кирип иттинген, салдын соон-га туруп алган, догданылар көүктөсүн мөөп чыдар кызыл суг-биле салдылап-ла баткан. Сал-да бир-ле өдүрек дег чинк балык олурган.

Бир-ле черге Комбу ырак-тан көрүп чоруп олурарга, хем калбарып келеш саары-лап, оон алаадыла үш азыркы ажаллап билер херек. Улуз-Хемини Дөрөн-Ашара дээр кончу берге суг чыгай кагар ортуктарым, остарым, аай-балык билинмес черлерин, азу ол суур үстүнде Галуз да-ларын устүнде. Сибиряка-дем акшын чотугада берге черлерин боланын эртер сен. Согуу экинжи-ле эки ажы-лаар, берге чери правадан топтап шивилер, сугун ка-гар аайын бөдүк ак көүктөр- (Уланчымы).

салды ызындырып чоруй, ам салып бадырыпкан.

— Эрээниң, харын-даа өр-шээлди болду.

Комбу Мокей ирейини су-мези-биле башкы экинжи-биле салдын бажын эде ка-паан болза, дамыла чаа үс-түр турган. Сал ам дамылар алаанда ээргин дег оожум черге эгилеп келген. Комбу черге ээлиген, экинжини кастай, бедияр көдүрүп кааш, чүктөрин бүдү даштыдан суйбап көргө, хайраан сыш мыймыстары чуртуп, сыны-лап калган болган.

— Аа, хуларын ону, ха-рын-даа бот тып-мендип үгөн, чүгүн шыкымааным эки бо-лду! — деп ам таахылап, бо-лду оожургалып чорган. Сиб-иряка-Хем акшын улуз чы-ганаарын сайлар, ортуктар баштарыне чыгай кагар чер-лери ам өршээлди эртел келген. Суур үстүнде белик турган Кызыл-Хая дүң-ле кес-түр турган. Комбу улуз тын-дык, салынч согуу экинжи-биле сал бажын эдил, суг-нун ол талкы агымныче у-лап каан.

Маады ол-ла хун шымын эдил шуптуузу — салды-га дуулажарын, оон акшын фронтуга дуулазын кылдыр кылашкан бижидип алган. Кыска сен адырлыг, эки өртөк-те болгу дег чаагай кара-сы-рыг өнүгү сыгылаан мыйыс-руткан. Бир, ийи дутаар кыз-тардан өрү артан каттарында ээктенер-да, сонгалар-даа чоту-биле бир тускай кестүр.

— Ол чүгө чыгарт даштыкы хевирини биле кызыл эвес, а ханаларын ишти өзгө, соок кырыбес камгалалдыг болга-ныдан онзагай — деп, үк со-дукчуун ол келгенер М. Михеев тайылбырлап чугаа-лаар.

Күчүлүт содукчу эргетар олук келген чыгыс ка-лашкындан идгелдиг камга-лап турар. Ычанга чинк үлүсүгө болгаш даштыкыже үнөр илжип-хеп дараары-биле найыскалда келген бугу олук келген мында шыгжап, илгеп, сортап турар. Анаа эгелген мөңгүнелек ак-көк болгаш кара-чүрчү дилги, киш, норка, эс, бугу, бузан кештерин өчү-рүн, хемээленин, дүгүнүн үзүмүн болгаш чүгө тускай эртенгилерге билиндин өскө-дө шынарларын барымаалар илгеп, сорташ, оларын хергө-жөкчөлөргө чедир база-ла соо-дукчулут камераларга сөөртүп чедирер.

Ол бугуларын эки кол кижи келтир алган. Ол ишти чыгыс дегелем чек лаборатория сыгыдылар. Ында чүгө тус-кай эртенгилер кижилер ажы-лап, олук келген сантимер бүрүзүн дыка шынгын хылап көчүрүп турар. Ол үнелг эр-тенгилер шынгын оларын ажы-лаштылар улус-биле хамаржы-ды, Эп-ле хөраа дээр эки шынар-ды кижи келген бистин чур-тун музейлеринге хай кижини

кеш, оон эгелген олсачы — кара-куштарын, сынын өк-пө-чүрүн, баар-суудун уштуп, салгылап олурар, алашкылар-нын чөрүдээлиг чугааларыга кижиге берген:

— Бээр дынган, Хүрө-оол. Чер чорааш келген кижини-биле кижин чугаа-сөстүгү, аяк-шай-лыг болуу болгай, олгуну чүгө кончуур сен. Ол база олча-омактыг келген кижини-дир, Чоруур-даа болза, ырактан чаа келген кижини алашкан бир хун-лаа болза даштыгангай — деп, кончуу араар кара куш-тарын ашаанче иткелешкен:

— Ма, куштарын өкпө-чү-рүн, ижини-баарын, бүскек ээтерин дүргөн адыра кески-лээн, куш мөңгүнелерин дүргөн кыла казыт — деп ду-жайлап каапкан.

Алаш — кара-куш эдил ам дашыл-биле — кезип-бузуп эгел-ди. Комбу шайын аартып каап, чорал чорутуу дугайын хөөрөп, 8 кара куш бир челе-ге олчылг болгангай, сымл эдилн каражыга дуулажар, өр-түн фронтуга дуулажыкы кыл-дыр шилчигенин, алак соонда Мокей ирейини балыкчымыс бо-луп, оон бөлүмүнө кирин ала-ганын шуптуу чугаалап бер-ген.

Авазы олурган:

— Көдүн бе, Хүрө-оол, сен бо пазары чүе бестин бар-базын, а олсачы кайы хире олчалыг чораан-дыр — дээр,

бир метр хире ууун сөөскен даанын алааш алаанда ун-туп эгелеш, ону ожука то-ток кылдыр каттагылаш, дүңдөни тип, оожургап таа-кылды берген.

Хүрө-оол шылап-ла кызыл-ымнаар хүрен чинге сөөгөш арын бир холу-биле суйбап чоруй, шала дымрыл кара, та-рымк сөөл салып суйбагы-лаан, пезек боланын олур, олсунча көргөш чугаалаан:

— Балдыктар чүе алыр сен, бо Сени хемини балыны чип, хөөн кадым, сен база ан-чы кижин бистер-биле кады сыннаа эки эвес чүе бе?

— Чон, чоон, ахай. Мокей-дерини, Макадарыны, хеме четкилери кады эки — четки-лери туун, Уду-Хемге үш ки-жи балыктары дика берге бо-лурга, мени диледилер, а тур-ка, дуузан балыкын бежеи хуузуу база фронтуга бээр деп турар улус-тур. Мени минаар баарым база-ла фронт хөрө-жүм, Ону даргалар база бүрүт-көп-ле алгайлар. Ол бистин өтүлү Тимлеге хөрөжиге база үлүсүе кадып турарымыс ол-ла-дыр — деп, аас-ымыс база-ла шору апарган Комбу ала-зын оожургалып алган.

Ол ортузунда ожука беш тайма дээр паша тоон колба-галар деп кара куштар мон-гары булдурткайдыр хайын турган.

— Ынаар ам чүе-биле че-дил алыр сен? — деп айтыр-ган.

АВГУСТ 26-ДА

«НАЙРАЛ»: «Франсис» 9.30, 12.10, 15.00, 17.40, 20.30 шактарда.

«ПИОНЕР»: Киносорник 9.30, 12.20, «Усик лекер» 10.50, 13.50, 15.20, «Останья, Катрин» 16.50, 18.30 шактар-да.

«ВОСТОК»: «Неполадный» 12.00, 16.00, 18.00, 20.00. «Пой, ковбой, пой» 10.00, 14.00 шак-тарда.

«КАА-ХЕМ»: «Разбег» 11.00, «Фронт в тылу врага» 15.00, 17.40, 20.20 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «У матросов нет вопросов» 14.00, «Сыщик» 15.30, 18.00 шактарда.

«ЧАЙГЫ»: кинотеатр: «Не могу сказать прощай» 12.00, 14.00, 20.00, «Время желаний» 16.00, 18.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

АВГУСТ 27-ДЕ

«НАЙРАЛ»: «Костёр бе-лой ночи» 9.30, 11.20, 13.10, 15.00, 16.50, 18.40, 21.00 шак-тарда.

«ПИОНЕР»: «Что у Сеникы было» 11.00, «Бойсь, враг, девятого сына» 12.45, 14.15, «Утро без отмыток» 9.30, 15.45, «Москва сасам не вер-нит» 17.15, 20.00 шактарда.

«ВОСТОК»: «Экспонат» 14.40, 17.20, 20.00 шактарда.

«КАА-ХЕМ»: «Останья, Ка-трин» 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.

«ЕНИСЕЙ»: «Время жел-аний» 18.00, 20.00 шактарда.

СЦЕНА-СИГЕН ШӨЛҮ

Бүгү республикада шыкаш Току районда мал чөмчүн белектели кидип-тулук чопуп турар. Район төвү Тоора-Хем-ге «Заря» теллохто Бий-Хем-ге шапкан агымын өрү со-лун аалчыларын эгелеткен. Ты-вазын хөгжүм-шин театрынын артистери сценчилерге аалап келгени ол Теллохтодан алу-жуп турган артисттерин ар-хында РСФСР-нин болгаш Тыва АССР-нин улуступ ар-тистери — Кара-кыс, Максим Мунууктар, Тыва АССР-нин улустун артизи Александр Та-варай, Тыва АССР-нин ал-дарыг